رەيھانگۈل مجست

قايانگاھ

شىنجاڭ ياشلار-ئۆسمۈرلەر نەشرىياتى

رەيھانگۈل مىجىت

قايانگاھ

(رومان)

شىنجاڭ ياشلار-ئۆسمۈرلەر نەشرىياتى

مەسئۇل مۇھەررىرى : نىجات مۇخلىس
مەسئۇل كوررېكتورى : دىلىيار تۇرسۇن
مۇقاۋىنى لايىھىلىگۈچى : غالىب شاھ

قايتا نىكاھ

(رومان)

ئاپتورى : رەيھانگۈل مىجىت

تەرجىمە قىلغۇچى : سېيىت تىلىۋالدى

*

شىنجاڭ ياشلار - ئۆسمۈرلەر نەشرىياتى نەشر قىلدى
(ئۈرۈمچى شەھىرى غالىبىيەت يولى 2 - كوچا 1 - قورۇ، پ : 830049)
شىنجاڭ شىنخۇا كىتابخانىسىدىن تارقىتىلدى
شىنجاڭ رەڭلىك بېسىش زاۋۇتىدا بېسىلدى
ئۆلچىمى :1168×850مم، 32 كەسلەم، باسما تاۋىقى : 15.75
2008 - يىل 8 - ئاي 1 - نەشرى
2008 - يىل 8 - ئاي 1 - بېسىلىشى
ISBN978-7-5371-5970-8
سانى : 1-3500
باھاسى : 32.00 يۈەن
بېسىلىشتا، تۈپلەشتە خاتالىق بولسا نەشرىياتىمىزغا ئەۋەتىڭ، تېگىشىپ بېرىمىز

图书在版编目(CIP)数据

苏莱曼的再婚生活:维吾尔文/热依汗·米吉提著:色依提·提力瓦迪译.—乌鲁木齐:新疆青少年出版社,2008.8
ISBN978—7—5371—5970—8

Ⅰ.苏… Ⅱ.① 热…②色… Ⅲ.长篇小说—中国—当代—维吾尔语(中国少数民族语言) Ⅳ.I247.5

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2008)第 110252 号

责任编辑：尼加提・穆合力斯
责任校对：迪力亚尔・吐尔逊
封面设计：阿里甫・夏

苏莱曼的再婚生活（维吾尔文）
（长篇小说）
热依汗・米吉提　著
色依提・提力瓦迪　译

新疆青少年出版社出版
（乌鲁木齐市胜利路二巷1号 邮编：830049）
新疆新华书店发行
新疆彩印胶印厂印刷
850×1168毫米 32开本 15.75 印张
2008年8月第1版 2008年8月第1次印刷
印数：1—3500

ISBN978—7—5371—5970—8 定价：32.00 元
如有印刷装订问题请直接同出版社调换

此为试读，需要完整PDF请访问：www.ertongbook.com

مۇھەررىردىن

ئاپتور رەيھانگۈل مىجىت 1958-يىل 1-ئاينىڭ 11-كۈنى توقسۇن ناھىيىسىدە تۇغۇلغان. 1978-يىلدىن 1981-يىلغىچە ئاپتونوم رايونلۇق ئىتتىپاق كومىتېتىدا، 1981-يىلدىن 1983-يىلغىچە ئاپتونوم رايونلۇق ئەدلىيە نازارىتىدە خىزمەت قىلغان؛ 1983-يىلدىن 1989-يىلغىچە ئاپتونوم رايونلۇق ئەدلىيە مەكتىپىدە ئوقۇتقۇچى بولغان؛ 1986-يىلدىن 1988-يىلغىچە مەركىزىي سىياسىي-قانۇن كادىرلار مەكتىپىدە ئوقۇغان؛ 1989-يىلدىن 2003-يىلغىچە ئاپتونوم رايونلۇق يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسىدە سوتچى، باش سوتچى، ھەق تەلەپ 1-كوللېگىيىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى بولغان؛ 2005-يىلى ئادۋوكاتلىق سالاھىيىتىگە ئېرىشكەن.

ئاپتور قىسقىغىنا ھاياتىدا خەنزۇ تىلىدا «سوتچىنىڭ خاتىرىسى»، «قايتا نىكاھ»، «ئىپار ۋە سەيرېن دۆلىتى» ناملىق پوۋېست ۋە رومانلارنى يازغان بولۇپ، «سوتچىنىڭ خاتىرىسى» ناملىق پوۋېستىنىڭ خەنزۇچە نەشرى شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى تەرىپىدىن نەشر قىلىنغانىدى.

مەرھۇمە ئاپتور رەيھانگۈل مىجىتنىڭ «قايتا نىكاھ» ناملىق بۇ رومانى — خەلقىمىزنىڭ ئائىلىۋى تۇرمۇشىدا ھەر دائىم ئۇچراپ تۇرىدىغان، ئادەتتە ھېچكىمنىڭ دىققەت-ئېتىبارىنى قوزغاپ كەتمەيدىغان ئۇششاق دېتاللار ئاساسىدا تاۋلاپ چىقىلغان مۇۋەپپەقىيەتلىك ۋە تەسىرلىك ئەسەر. ئەسەردە مىللىتىمىزنىڭ ئائىلىۋى تۇرمۇشىدا ئەكس ئېتىدىغان ئېتنىك مەدەنىيەت ۋە ئەخلاق مەنتىقىسى ئارقا كۆرۈنۈش قىلىنغان بولۇپ، ياشانغاندا جورىسىدىن ئايرىلىپ قالغان مويسىپىتلارنىڭ قايتا نىكاھلانغاندىن كېيىنكى تۇرمۇشى، ئۆگەي ئاتا-ئانىلار بىلەن ئۆگەي باللار ئوتتۇرىسىدىكى

نازۇك مۇناسىۋەت ۋە مويسىپىتلارنىڭ ياشانغان چاغدىكى كىشىلىك ھاياتىدىن كۈتىدىغان ئارزۇ-ئىستەكلىرى بەدىئىي يوسۇندا يارقىن يورۇتۇپ بېرىلگەن.

مەزكۇر رومان ئۆزىدىكى بەدىئىي مۇۋەپپەقىيەتلىرى بىلەن نەشرىياتىمىز تەرىپىدىن بىرلا ۋاقىتتا ئۇيغۇر ۋە خەنزۇ تىللىرىدا تەڭلا نەشر قىلىندى. ئېنىقكى، بۇ نەتىجە ئۇيغۇر ئەدەبىياتىنىڭ ئىپتىخارى، جۈملىدىن ئۇيغۇر ئايال ئاپتورلىرىنىڭ پەۋقۇلئاددە مۇۋەپپەقىيىتى ھېسابلىنىدۇ.

ئەسەرنىڭ ئورىگىنالىنى دەسلەپتە قولۇمغا ئېلىپ بىر قۇر كۆرۈپ چىققاندىن كېيىن ھەسرەت بىلەن ئۇزاقتىن-ئۇزاق «ئۇھ» تارتىپ ئولتۇرۇپ كەتتىم. بولۇپمۇ ئۇيغۇر ئاياللىرى ئارىسىدا تۇنجى قېتىم خەنزۇ تىلىدا رومان يازغان بۇ ئۈمىدلىك ئەدەبىيات ھەۋەسكارىنىڭ ئون گۈلىنىڭ بىرى ئېچىلماي تۇرۇپلا ۋاقىتسىز قازا قىلىپ كەتكەنلىكىگە بەكمۇ ئېچىندىم.

ئورىگىنالنى تولۇق كۆرۈپ چىققاندىن كېيىن مەرھۇمە ئاپتورنىڭ ئەدەبىي ئىجادىيەت سېپىدىكى ياش بوغۇنلارنى، بولۇپمۇ ئەدەبىياتقا ھەۋەس قىلىدىغان ئوقۇرمەنلەرنى سۆيۈندۈرگۈدەك ئەسەرنى قالدۇرۇپ كەتكەنلىكىگە ئاپىرىن ئوقۇدۇم.

ئاخىرىدا تەرجىمانىنىڭ ئەسەرنىڭ تەرجىمە نۇسخىسىغا ئەسكەرتىپ قويغان مۇنۇ بىر جۈملىسىنى ئەسەرنى نەشرگە تەييارلاشقا ئىشتىراك قىلغان بارلىق كەسىپداشلارنىڭ ئورتاق يۈرەك سۆزى سۈپىتىدە ئەينەن قەيت قىلىپ ئۆتۈشنى لايىق تاپتىم:

«مەزكۇر ئەسەرنىڭ ئۇيغۇرچە نەشرىنى مەرھۇمە ئاپتور — رەيھانگۈل مىجىتنىڭ ھايات خاتىرىسىگە ھۆرمەت بىلەن بېغىشلايمەن!»

2008-يىل ئىيۇل

ئاخىرقى تىنىقلاردىن تەۋسىيە

شۇنداق قىلىپ «قايتا نىكاھ» ناملىق بۇ رومانىمنى ئاخىر پۈتكۈزدۈم. دوستلىرىمغا دەيدىغان بەزىبىر يۈرەك سۆزلىرىم بار ئىدى. بۇ گەپلەرنى سۆزلەۋاتقان ھېكايەمنىڭ ئىچىگە كىرگۈزۈپ دېگىلى مۇمكىن بولمىغاچقا، ئايرىم يېزىشقا مەجبۇر بولۇۋاتىمەن.

دۇرۇس، مەن يازغۇچى ئەمەس، ئادەتتىكى بىر ئەدەبىيات ھەۋەسكارىمەن. نېمىشقىدۇر گاھىدا ئۆزۈمنىڭ تەقدىرىگە ئېچىنغۇم كېلىدۇ. چۈنكى، كىچىك چاغلىرىمدىن تارتىپلا ئەدەبىياتقا ئىشتىياقىم بار ئىدى. شۇڭا باشلانغۇچ ۋە ئوتتۇرا مەكتەپتىكى چاغلىرىمدا مۇئەللىملىرىم يازغان ماقالىلىرىمنى كۆرۈپ: «رەيھانگۈل، سىز چوڭ بولغاندا چوقۇم يازغۇچى بولىسىز» دەيتتى. لېكىن، پېشانەم تەتۈر كېلىپ ئالىي مەكتەپتە قانۇن كەسپىنى ئوقۇپ قالدىم. شۇنداقتىمۇ، ئەدەبىي كىتابلار ماڭا ھەر ۋاقىت ھەمراھ ئىدى. ئالىي مەكتەپنى تۈگەتكەندىن كېيىن قانۇن ساھەسىدە بىر مەزگىل ئوقۇتقۇچىلىق قىلدىم. كېيىن سوت مەھكىمىسىگە كېلىپ پۈتۈكچىلىك قىلدىم، ياردەمچى سوتچى بولدۇم، ئاندىن سوتچى بولدۇم، ئاخىر قايتا-قايتا ئىمتىھان بېرىپ يۈرۈپ ئادۋوكاتلىق سالاھىيىتىگىمۇ ئېرىشتىم.

كۈنلىرىم تۈگىمەس دەۋا-دەستۇر، سوئال-سوراق دېگەنلەرنىڭ ئىچىدە ناھايىتى ئالدىراش ئۆتەتتى. «بىر بۇردا ناننى ھالاللاپ يېيىش» — مېنىڭ بىردىنبىر ھاياتلىق پەلسەپەم بولغاچقا، خىزمەتنى ناھايىتى بېرىلىپ ئىشلەيتتىم. شۇڭلاشقىمۇ مەيلى ئاتا-ئانام بولسۇن، مەيلى تەشكىل

بولسۇن، ۋە ياكى دەۋاگەر-جاۋابكارلار بولسۇن، مەندىن ناھايىتى مىننەتدار ئىدى. بولۇپمۇ ئۇرۇق-تۇغقانلار، دوست-بۇرادەرلىرىم خىزمىتىمگە بەك ھەۋەس قىلاتتى. گەپنىڭ راستىنى دېسەم، ئۇلارنىڭ ھەۋەس قىلىدىغىنى — چېكىسىدە دۆلەت گېربى بار قاسقان شەپكىنى كىيىپ، قاپاقلىرىنى تۈرۈپ ئولتۇرغان «رەيھانگۈل سوتچى»نىڭ ھەيۋەتلىك قىياپىتى ئىدى. شۇڭا يولدىشىمنىڭ دوستلىرىمۇ بەزىدە ئۇنىڭغا: «رەيھانگۈل سوتچى قاسقان شەپكىسىنى كىيىپ ئۆيگە شۇنداقلا كىرسە، سىراجىدىن ئەرشى قورقۇپ موللا مۈشۈك بولۇپ كېتەرمىش» دەپ چاقچاق قىلاتتىكەندۇق.

لېكىن، نېمىشقىدۇر ئۆزۈمدىن رازى بولغۇم كەلمەيتتى. ئېنىقراقىنى دېگەندە، ئالدىراشلىقتا باش قاشلاشقىمۇ ۋاقىت چىقىرالماي ئۆتۈۋاتقان كۈنلىرىمگە ئېچىنغۇم كېلەتتى. گاھىدا ئۆزۈمدىن شۇنداق دەپ سوراپ كېتەتتىم: «كۈنلىرىم مۇشۇنداق ئايىغى چىقماس ئىشلارنىڭ ھەلەكچىلىكىدە ئۆتەرمۇ؟ پانىي دۇنيادا يەيدىغان رىزقىم تۈگەپ ئەزرائىل ئامانەتنى ئالغىلى كەلگەندە قىلىۋاتقان مۇشۇ ئۇششاق-چۈششەك ئىشلىرىم بىلەنلا نام-نىشانسىز كېتىپ قالارمەنمۇ؟...» ئىشكاپىمدىكى قېلىن-قېلىن كىتابلار مۇشۇ كۆڭۈل غەشلىكلىرىمگە مەلھەم بولدى؛ چاڭقىغان يۈرىكىمگە ئابىزەمزەم بولدى، كۆز ياپرىقىدەك تىترىگەن ۋۇجۇدۇمغا تاغدەك يۆلەك بولدى...

ئاشۇ كىتابلاردىن ئاۋۇنغان ئېستېتىك تۇيغۇلىرىمنىڭ غەليانلىرى بىلەن قولۇمغا قەلەم ئېلىپ ئۇنى-بۇنى يېزىپ باقتىم، ئاخشىمى-ئەتىسى ئۈستەلگە مۈكچىيىپ ئولتۇرۇپ قەلەمگە ئالغان ئاشۇ نەرسىلىرىمدىن ئاخىر بىرنەچچە پارچە ئەسەر پۈتۈپ قالغانمۇ بولدى. نۇرغۇن ۋاقتىمنىڭ ئىدارىنىڭ ئالدىراش خىزمىتى بىلەنلا ئۆتۈپ كېتىۋاتقانلىقىغا ئېچىم

پۇشۇپ يۇرگەن كۇنلەرنىڭ بىرىدە، تۇيۇقسىزلا خىزمەتتىن ئىستېپا بېرىپ ئۆز ئالدىمغا ئادۋوكاتلىق قىلغاچ يېزىقچىلىق قىلىش نىيىتىگە كېلىپ قالدىم. ئۇزۇن ئۆتمەي بۇ ئىشىنىمۇ ئارزۇيۇم بويىچە ۋۇجۇدقا چىقاردىم. بىر يەككە ئادۋوكاتلىق ئورنى مېنى ھەش-پەش دېگۈچە ئىشقا تەكلىپ قىلدى.

«سوتچىنىڭ خاتىرىسى»ناملىق پوۋېستىم ئۇستىدە قايتا ئىشلەۋاتقان كۇنلەرنىڭ بىرىدە تۇيۇقسىزلا ئۆپكەم چىڭقىلغاندەك بولۇپ يۆتىلىپ كەتتىم. ئاخىر بولالمىغاندا يولدىشىم مېنى ئۆپكە كېسەللىكلىرى دوختۇرخانىسىغا ئاپاردى. ئۇلار ئۆپكەمنى سۇرەتكە ئېلىپ كۆرۈپلا: «دەرھال ئۆسمە كېسەللىكلىرى دوختۇرخانىسىغا ئاپىرىپ تەكشۇرتۇپ بېقىڭلار، ئۆپكىدە قارا داغ باردەك قىلىدۇ» دېيىشتى. ئۆسمە كېسەللىكلىرى دوختۇرخانىسىغا بېرىۋىدۇق، ئۇلار: «ئۆپكە راكىنىڭ ئالامەتلىرى بەك ئېنىق، دەرھال بالنىستتا يېتىپ داۋالانمىسا بولمايدۇ» دەپ دىئاگنوز قويدى.

تېخى تۇنۇگۇنلا ساپساق يۇرگەن ئادەم كۆزنى يۇمۇپ-ئاچقۇچە راك كېسىلى بىلەن ئورۇن تۇتۇپ يېتىپ قالدىم، لېكىن ئۆزۈمنىڭ بۇنداق كېسەلگە گىرىپتار بولۇپ قالغىنىمغا پەقەتلا ئىشەنگۈم كەلمەيتتى. يولدىشىمنىڭ ئىدارىسىدىن مېنى يوقلاپ كەلگەنلەرگە: «بۇلار خاتا دىئاگنوز قويۇۋاتىدۇ تايىنلىق، قارىمامسىلەر، بۇ سەندەلدەك ئەپتىمگە! مېنى راك كېسىلى دېسە كىم ئىشىنىدۇ؟» دېگەنلىرىم ھېلىغىچە يادىمدا تۇرۇپتۇ. مەن بالنىستقا كىرىپ قېلىپ ئۇزۇن ئۆتمەي شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى «سوتچىنىڭ خاتىرىسى»ناملىق خەنزۇچە پوۋېستىمنى نەشر قىلىپ تارقاتتى. تۇنجى ئەسىرىمنىڭ نەشر قىلىنغانلىقىدىن يۇرىكىم ئالەمچە خۇشاللىق ئىچىدە دۇپۇلدەپ كەتتى. شۇ خۇشاللىقتا «قايتا نىكاھ» ناملىق بۇ رومانىمنى تەكرار پىششىقلاشقا كىرىشىپ كەتتىم.

سول بىلىكىمدە ئاسما ئوكۇل، ئوڭ قولۇمدا قەلەم، تىزىمنىڭ ئۈستىدە ئورىگىنال... ئۆزۈم قاردەك ئاپئاق كىرلىك قاپلانغان كېسەل كارىۋىتىدا ئولتۇرىمەن... ياتاقداشلىرىم جانغا تىككىلىپ كەلگەن راك كېسىلىنىڭ رەھىمسىز ئازابلاشلىرىدىن ئاجىز ئىڭرىشىدۇ... مەن بولسام رومانىمدىكى ۋەقەلىكلەر ئىچىدە ئايلىنىپ يۈرىمەن...! ياتاقداشلىرىمنىڭ ئەلەملىك تولغىنىشلىرىغا قاراپ گاھىدا كۈلگۈم كېلىدۇ، خۇددى مەن راك كېسىلى ئەمەستەك... ھە، ئەمدى بىلدىم، مەندىكى بۇ ئارامخۇدالىق تىزىمنىڭ ئۈستىدە تۇرغان مۇشۇ ئەسىرىمدىن كەلگەنىكەن؛ «قايتا نىكاھ» ناملىق بۇ رومانىمنى دەسلەپكى قەدەمدە پۈتكۈزۈپ چىققانلىقىمنىڭ خۇشلۇقىدا ئۆزۈمنىڭ ئاخىرەتكە يېقىنلىشىپ كېتىۋاتقانلىقىمنى ئۇنتۇپ قالغانىكەنمەن. «ھەي، ھايات لەززىتىگە ئىنتىلىش» دېگەن شۇ بولسا كېرەك.

كۈنلىرىم كېسەل كارىۋىتىدا سوتكىلاپ ئاسما ئوكۇل قويدۇرۇش، ئۇن كۈندە بىر قېتىم خىمىيىلىك داۋالىتىش بىلەن ئۆتمەكتە، يانچۇقتىكى دەسمايىمۇ سۇدەك كەتمەكتە ئىدى ... ئەجەل پەيمانىم توشۇپ قالدىمۇ بىلمىدىم، دوختۇرلارمۇ ماڭا ئانچە قىلىپ كەتمەيدىغان بولۇپ قالدى. شۇنداق قىلىپ يولدىشىم مېنى ئاخىر توقسۇن ناھىيىسىدىكى بىر تېۋىپقا كۆرسىتىپ بېقىش ئۈچۈن ئاپاردى، كېيىن ئىچكىرىدىكى بىر خەنزۇ تېۋىپنىڭ يېنىغا ئاپاردى. ئۇ يەردە خېلى ئۇزاق تۇرۇپ قالدۇق. ئەمما، كېسىلىمدە ياخشىلىنىش يوق، ئەكسىچە ھالىم كۈندىن-كۈنگە بەتتەرلىشىپ كېتىۋاتاتتى. كۆزۈمنى يۇمسام ئۆزۈمنى ئاسمان-پەلەك لاۋۇلداپ كۆيۈۋاتقان ئوت ئىچىدە كۆرىمەن...

كېيىن مېنىڭ يىغلاپ-قاقشاشلىرىم بىلەن يولدىشىم مېنى ئۆيگە ياندۇرۇپ كەلدى. چۈنكى، كۆزۈمنىڭ ئوچۇقىدا مەن

此为试读，需要完整PDF请访问： www.ertongbook.com

ئۆچۈن كېچە-كۈندۈز سەدپارە بولۇۋاتقان ئاتامنى، قېرىنداشلىرىمنى، مەن بىتاب بولۇپ يېتىپ قالغاندىن بۇيان كۆزلىرىدىن ياش قۇرۇمايۋاتقان ئىككى ئوغلۇمنى قېنىپ كۆرۈۋېلىشقا ئالدىرايتتىم.

ئۆيگە يېنىپ كەلگەندىن كېيىن يولدىشىم قۇلىقى ئاڭلىغانلىكى دورىنىڭ ھەممىسىنى ئەكېلىپ ئىچۈرۈپ باقتى. لېكىن، كۈنلىرىمنىڭ ئازلا قېلىۋاتقانلىقى ماڭا ئايان ئىدى. شۇڭا بۇ رومانىمنىڭ ئاخىرقى نۇسخىسىنى پاتىراق چىقىرىۋېتىشكە ئالدىرايتتىم. ئەمما، يولدىشىم بىلەن بالىلىرىم مېنى قولۇمدىكى قەغەزلەرنى قويۇپ ئارام ئېلىشقا دەممۇدەم دەۋەت قىلىپ تۇراتتى. لېكىن، كۆز يۇمۇشتىن ئىلگىرى بۇ دۇنيادا تۈگىتىۋەتمىسەم بولمايدىغان ئىشىم پەقەت مۇشۇدەك، قەلەمنى قويغۇم كەلمىدى. بۇ ھالىمنى كۆرگەن يولدىشىم: «كۆڭلۈڭ شۇنىڭدىن تەسەللى تاپسا مەيلى» دەپ رايىمغا باقتى.

مانا ھازىر كېسەل تېخىمۇ ئەدەپ مىدىر-سىدىر قىلالمايدىغان، ھەتتا ياتالمايدىغان بولۇپ قالدىم. بېشىمنى شۇنداقلا ياستۇققا قويسام، گويا يۈرىكىم ئاغزىمدىن ئېتىلىپ چىقىدىغاندەك قىينىلىپ كېتەتتىم، شۇڭا يولدىشىم بىلەن بالىلىرىم تاڭ ئاتقۇچە كۆزىنى يۇمماي بېشىمدا پەرۋانە ئىدى.

ئاھ، خۇدا! دۇنيا، ھايات دېگەن شۇلا ئىكەنغۇ! بېجىرىم چاغلىرىمىزدا گويا دۇنيادىن شۇ پېتى ئۆتۈپ كېتىدىغاندەك كېسەل ئازابى، ئۆلۈم دېگەنلەرنى خىيالىمىزغا ئېلىپ قويمايدىكەنمىز؛ ئېغىر بىتاب بولۇپ بېشىمىز ياستۇققا يەتكەن، ئۆلۈم ئالدىدا جان تالاشقان چاغلىرىمىزدا: «ئىسىت!» دەپ زارلايدىكەنمىز. ئەپتىمگە قاراپ يىغلىغۇم كېلىدۇ. ئاغرىققا پەقەت چىدىيالمىغان چاغلىرىمدا يولدىشىم ئەكېلىپ بەرگەن مورفىيندىن ئىككى تال ئىچىپ بىرەر سائەتچە

ئارام تاپقانـدەك بـولىمەن. بىر تىرە-بىر ئۇستىخان بولۇپ، يادەك ئېگىلىپ كەتكەن جىسمىمنى كۆرگەن كىشىلەر مېنىڭ ئۆز ۋاقتىدا ئەدلىيە فورمىسىنى كىيىپ، سوت زالىغا ھەيۋەتلىك كىرىپ كەلگەن چاغلىرىمدا ئولتۇرغانلارنىڭ ھەممىسى ھەۋەس بىلەن قارىشىدىغان «رەيھانگۈل سوتچى» ئىكەنلىكىمگە ھەرگىز ئىشەنمەيدۇ، ھەرگىز... تاماكىنىڭ قالدۇقىدىكى چوغدەك بىلىنەر-بىلىنمەس پىلىلداپ تۇرغان كۆزلىرىم ۋە زەئىپ يۈرىكىمنىڭ ئاجىز دۈپۈلدەشلىرىدىنلا ئۆزۈمنىڭ تېخىچە ھايات ئىكەنلىكىمگە؛ ئىككى ئوغلۇمنىڭ مۆلدۈرلەپ تۇرغان كۆزلىرى، يولدىشىمنىڭ ماڭا قارىسا تەبەسسۇم كەتمەيدىغان چېھرىدىن بىر ئائىلە كىشىلىرىنىڭ تېخىچە جەم ئىكەنلىكىگە ئىشىنىمەن...

دۇرۇس، مەن تېخى ھايات! ئەمما ئەزرائىل كۆزۈمگە كۆرۈنۈپلا تۇرىدۇ... بۇ ھالىمدىن كۆڭلۈم بۇزۇلغان چاغلاردا ياستۇقۇمنىڭ يېنىدىكى بۇ رومانىمغا قارىسام كۆڭلۈم ئاز-تولا تەسەللى تاپقانـدەك بولىدۇ... چۈنكى، مەن بۇ رومانىمنى ئاخىر پۈتكۈزۈپ ئارزۇيۇمغا يەتتىم...

ئاخىردا دوستلىرىمغا شۇنداق دېگۈم كېلىۋاتىدۇ:

—مەن پانىي دۇنيادىكى ھاياتىمنى ئاخىرلاشتۇرۇپ پات ئارىدا باقىي ئالەمگە سەپەر قىلىمەن! ئەلۋىدا، سۆيۈملۈك دوستلىرىم، ئەلۋىدا! مەندىن رازى بولۇڭلار! كېسەل كارۋىتىدا يېتىپ تۇرۇپ، مىڭ تەستە پۈتكۈزگەن بۇ نىمجان رومانىم كۆڭلەرنىڭ بىرىدە ۋاراقلاپ بېقىشىڭلارغا نائىل بولالىسا، مەھشەردە يېتىپ ئالەمچە سۆيۈنگەن بولاتتىم، خەير خوش، دوستلىرىم...!

رەيھانگۈل مىجىت

2007-يىل ئاۋغۇست ئۈرۈمچى

1

يوغان قارا كۆزلىرىدىن نۇر چاقناپ تۇرىدىغان شەرىپە غۇنچە بوي خېلى كېلىشكەن مەزلۇم ئىدى. ئۇنىڭ سىدام چاناقلىرىنى ئوراپ تۇرغان پارقىراق قاپاقلىرىدىن ئادەتتە روھلۇق يۇرىدىغان ساغلام مەزلۇم ئىكەنلىكى چىقىپلا تۇراتتى.

شەرىپەنىڭ ئۇچىسىدا قارا ماھۇق چاپان، بېشىدا قارا رومال بار ئىدى. بۇ رومالنى شەرىپەنىڭ دوستلىرى ئۇنىڭ ئاپىسىنىڭ بايىلا تارقىغان يەتتە نەزىرىسىدە ئۇ توپتوغرا يەتتە كۈن سالغان ئاق رومالنى ئېلىۋېتىپ، شۇنىڭ ئورنىغا سېلىپ قويۇشقانىدى. شۇنداق، ئۆلگەنلەرگە تارتىشمايدىغان كىم بار دەيسىز؟ شۇڭا، مېيىت چىقارغانلار ئۇچىسىغا سىدام ئۇستۇۋاش كىيىپ، بېشىغا ئاق رومال سالىدۇ. مەرھۇمەنىڭ يەتتە نەزىرىسى بېرىلگەن كۈنى ئۇلار بېشىدىكى ئاق رومالنى قارىغا ئالماشتۇرۇپ، ئۇنى تاكى قىرىق نەزىرىسىگىچە سالىدۇ. بەزى ئاياللار بېشىدىكى ئاقنى ھەتتا مەرھۇمەنىڭ يىل نەزىرىسىگىچە يەشمەيدۇ.

ئۆلگەننىڭ كەينىدىن ئۆلگىلى بولمايدىكەن! شۇڭا قارىلىق تۇتۇپ مېيىت ئىگىلىرىگە ھەمراھ بولۇپ ئولتۇرۇشۇپ بەرگەنلەر مەرھۇمەنىڭ يەتتە نەزىرىسى تۈگىگەندىن كېيىن تارقىلىشىدۇ، مەرھۇمەنىڭ بالا-چاقا، ئۇرۇق-تۇغقانلىرىمۇ ئەل-جامائەتنىڭ ھەمراھلىقىدا ئۆيلىرىگە قايتىشىدۇ. شەرىپەمۇ شۇ قاتاردا ئۇنى ئۆيىگە ئاپىرىپ قويماقچى بولغان دوستلىرىنىڭ ئارقىسىدىن مىنىبۇسقا چىقتى.

مىنىبۇس قار-مۇز قاپلىغان يولنىڭ ئىككى قاسنىقىدىكى قاتار-قاتار ئىمارەتلەر ۋە يالىڭاچلىنىپ بولغان دەل-دەرەخلەرنى ئارقىدا قالدۇرۇپ، چۈمۈلە ئۆمىلىگەندەك تەستە

كېتىپ باراتتى. شەرىپە مىنىبۇسنىڭ ئەينىكىدىن سىرتقا قارىدى. تانابتەك سوزۇلۇپ ياتقان يول ماشىنىنىڭ ئاستىدا ئۇدۇللۇق غايىب بولاتتى، ئاپئاق قار ئۇچقۇنلىرى بىمالال تۆكۈلمەكتە ئىدى.

لېكىن، شەرىپەنىڭ ماشىنا سىرتىدىكى بۇ يورۇق دۇنيانى كۆرەرگە كۆزى يوق ئىدى. شۇ تاپتا شەرىپەنىڭ كاللىسىدا ئاپىسىنىڭ يەتتە كۈن ئىلگىرىكى سىيماسىدىن ئۆزگە ھېچنېمە يوق ئىدى. يەتتە كۈندىن بېرى مەرھۇمەنىڭ كۈلۈمسىرەپلا تۇرىدىغان تاتىراڭغۇ چېھرى شەرىپەنىڭ كۆز ئالدىدىن بىردەممۇ نېرى بولمىدى.

شەرىپەنى ئۆيىدىكىلەر گاھىدا «شور تۇمشۇق»، «ۋاتىلداق» دېگەندەك لەقەملىرى بىلەن ئاتايتتى. دېمىسىمۇ، ئۇنىڭ مىجەزى چۇس، گېپى تولا ئىدى. لېكىن، ئاپىسى قازا قىلغان يەتتە كۈندىن بېرى ئۇنىڭ دېمى ئىچىگە چۈشۈپلا كەتتى، تۇرۇپ-تۇرۇپ ئىختىيارسىز بېشىنى چايقاپ قوياتتى. ئاپىسىنىڭ ئۆلۈپ كەتكىنىگە ئۇنىڭ ھېچ ئىشەنگۈسى كەلمەيتتى، چۈنكى ئۇ ئاپىسى جان ئۈزۈشتىن ئىلگىرى ئۇنىڭ بىلەن دىدارلىشىپ، ئاپىسىدىن بىرەر ئېغىز رازىلىق سورىيالمىغانىدى. يەتتە كۈن بۇرۇنقى ئاشۇ ئۇنتۇلغۇسىز دەقىقىلەر ھېلىدىن-ھېلىغا ئۇنىڭ كۆز ئالدىغا كېلىۋالاتتى...

شەرىپە ئەتىگەندە ئىشخانىسىغا كىرىپ سومكىسىنى قويدى-دە، ئادىتى بويىچە تېلېفوننى قولىغا ئالدى.

قارشى تەرەپتىن شەرىپە ئەبەدىي ئاڭلاپ قانمايدىغان ھېلىقى تونۇش ئاۋاز كەلدى:

— ئىدارەڭگە بېرىپ بولدۇڭمۇ، قىزىم؟

— ھە، نېمە قىلىۋاتىسەن، ئاپا؟

— نېمە قىلىدۇ، دەيسەن؟ باياتىن ئۆيى يىغىشتۇردۇم، ئەمدى كۆكتات ئەكىرەيمىكىن، دەپ تۇرغان.

—نېمە؟ يەنە ئۆي تازىلىدىڭما؟ ساڭا دېگەنغۇ، ئاپا، ئەتە شەنبە، ئاچام ئىككىمىز تازىلايتتۇق ئەمەسمۇ! —دېدى شەرىپە ئاپىسىدىن رەنجىپ.

—ھە... ي... قىزىم، سىلەرنىڭمۇ چېچىڭلاردىن تولا ئىشىڭلار تۇرسا، خۇدانىڭ قۇتلۇق كۈنى ھېرىپ ھېچ ھالىڭلار قالمايدۇ، —دېدى ئاپا ئېغىر ئۇھ تارتىپ، —شۇڭا ھەر قېتىم سىلەرنى ئۆيگە قايتىپ كەلگەندە، «مېھماندارچىلىققا بارغاندەك كىرىپ كەلسىكەن» دەيمەن، جېنىم بالام!

—دۇنيادا سەندەكمۇ باغرى يۇمشاق، ئۇلۇغ ئاپا بارمىدۇ، ئاپا، —دېدى ئاپىسىنىڭ گەپلىرىدىن ۋۇجۇدى ياپراقتەك تىترەپ كەتكەن شەرىپە.

—مۇشۇنداق گەپلىرىڭنى مىڭ ئاڭلىسامۇ قانمايمەن، جېنىم قىزىم، —دېدى ئاپا، —ئاشۇ چۈچۈك سۆزلىرىڭ يۈرەك-باغرىمنى ياشارتىدۇ، ھە، راست، ئەتە ئاكاڭلار كېلىدىغان بولدى، كېلەلەمسەن؟ ئۆيدە مانتا كاۋىسىدىن بىرى تۇرىدۇ، مەن چىقىپ يېڭى گۆشتىن ئەكىرىمەن، ئەتە تازا ئوخشىتىپ مانتا ئېتەي.

—نېمە، كاۋا مانتىسى ئېتەمسەن؟ —دېدى خۇشلۇقىدا سەكرىۋېتىشكە تاسلا قالغان شەرىپە، —ئەجەب ياخشى بولدى، سەن ئەتكەن كاۋا مانتىسىنى يېمىگىلى ئۇزاق بوپتىكەن.

—ئەتە چوقۇم كەل جۇمۇ، سىلەرگە دەيدىغان گېپىم بار...

—ماقۇل، ئاپا، خۇدا بۇيرۇسا بارىمەن...

شەرىپە ئاپىسى بىلەن خوشلىشىپ تېلېفوننى قويدى.

چۈشتىن كېيىن سائەت ئىككىدىن سەل ئۆتكەندە شەرىپەنىڭ ئاچىسى زۆھرە ئۇنىڭغا: «ئاپام تۇيۇقسىز بالنىستتا يېتىپ قالدى، دوختۇرلار ئۆتتە تاش باركەن،

ئوپېراتسىيە قىلىمىز، دەپ ئەكىرىپ كەتتى...» دەپ تېلېفون قىلدى.

— نېمە؟ ئاپامنى بالنىستتا يېتىپ قالدى، دېدىڭما؟ — دېدى قۇلاقلىرىغا ئىشەنمىگەن شەرىپە، — ئەتىگەن مەن تېلېفون قىلغاندا ساپساق ئىدىغۇ؟

زۆھرەنىڭ گەپلىرىنى ئاڭلاپ بېشى «ۋىڭڭىدە» پىرقىراپ كەتكەن شەرىپە گويا پىچاق تىققاندەك زىڭىلداپ ئاغرىغان كۆكرىكىنى ئىختىيارسىز سىلىدى. ئۇ تۇپلەۋاتقان ھۆججەتلەرنى ئالمان - تالمان يىغىشتۇرۇپ سومكىسىنى ئالدى - دە، تالاغا قاراپ ئۆزىنى ئاتتى.

شەرىپە دوختۇرخانىغا يېتىپ كەلگەندە ئۆيدىكى ھەممەيلەن ئوپېراتسىيە بۆلۈمىنىڭ كارىدورىدا سۈكۈت ئىچىدە تۇراتتى. ئۇلارنىڭ ئارىسىدا ئاتىسى سۇلايمانمۇ بار ئىدى. سۇلايمان چاچلىرىغا ئاق سانجىلغان ئاتمىش بەش ياشلاردىكى كىشى ئىدى. سۇلايمان لام - جىم دېمەي تەمكىن تۇرغىنى بىلەن، كۆزلىرىدىن تاقەتسىزلىك ئىچىدە تىتىلداپ كېتىۋاتقانلىقى بىلىنىپلا تۇراتتى. سۇلايماننىڭ بىر يېنىدا ئاكىسى پولات تۇراتتى، يەنە بىر يېنىدا ئىچ ئاغرىقى چىرايىغا چىقىپ كەتكەن زۆھرە كۆزلىرىنى يېرىم يۇمغىنىچە تامغا يۆلىنىپ تۇراتتى. شەرىپە دوختۇرخانىغا يېتىپ كەلگەندە ئۇنىڭ ئاپىسىنى ئوپېراتسىيىگە ئەكىرىپ كەتكىنىگە يېرىم سائەتتىن ئاشقانىدى. باللار ئاپىسىنىڭ ھازىرغىچە «رېماتىزم قوزغىلىپ، پۇتۇم ئاغرىپ كېتىۋاتىدۇ» دەپ ئانچە - مۇنچە ۋايساپ قويغىنىدىن باشقا، بىرەر قېتىممۇ ئاغرىپ يېتىپ قالغىنىنى بىلمەيتتى. ئۇلارنىڭ نەزىرىدە ئاپىسى ناھايىتى ساغلام مەزلۇم ئىدى، شۇڭا ئاپىسىنىڭ تۇيۇقسىزلا ئوپېراتسىيە ئۈستىلىگە چىقىپ قالغانلىقىنى ئاڭلىغان باللار قورقۇپ جان - ئىمانى چىقىپلا كەتتى.

此为试读, 需要完整PDF请访问: www.ertongbook.com